

Briselē, 2022. gada 10. oktobrī
(OR. en)

12828/22

LIMITE

AG 114
PE 104
INST 333
FREMP 186

Starpiestāžu lieta:
2022/0902(APP)

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iep. dok. Nr.:	9333/22
Temats:	Gatavošanās Vispārējo lietu padomes 2022. gada 18. oktobra sanāksmei Priekšlikums – PADOMES REGULA par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās, ar ko atceļ Padomes Lēmumu 76/787/EOTK, EEK, <i>Euratom</i> un šim lēmumam pielikumā pievienoto Aktu par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās – politikas debates

1. Eiropas Parlaments 3. maijā pieņēma tiesību akta priekšlikuma projektu jaunam vēlēšanu likumam ¹, kura pamatā ir LESD 223. pants, kā arī rezolūciju, kurā izklāstīts pamatojums. Sākotnējais akts ² tika pieņemts 1976. gadā (tas grozīts 2002. un 2018. gadā, bet pēdējā pārskatītā versija vēl nav spēkā, jo nav notikušas dažas ratifikācijas). 1976. gada aktā ir ietverti kopīgi principi, kas dalībvalstīm jāievēro, bet nav noteikta vienota vēlēšanu sistēma visā Eiropas Savienībā.

¹ Dokuments 9333/22.

² Konsolidētais teksts: OV L 283, 21.10.2002., 1. lpp.

2. Saskaņā ar LESD 223. pantu EP izstrādā priekšlikumu saskaņā ar vienotu procedūru visās dalībvalstīs vai saskaņā ar visām dalībvalstīm kopīgiem principiem. Saņēmusi piekrišanu no Eiropas Parlamenta, kas pieņem lēmumu ar visu savu locekļu balsu vairākumu, Padome saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru vienprātīgi pieņem attiecīgus noteikumus. Šie noteikumi stājas spēkā pēc tam, kad tos apstiprinājušas dalībvalstis atbilstīgi savām konstitucionālajām prasībām. Tas stājas spēkā nākamajā dienā pēc tam, kad Padomes Sekretariāts ir saņēmis pēdējo paziņojumu.
3. Pašreizējā EP priekšlikuma galvenās iezīmes ir šādas:
- lēmums tiek aizstāts ar regulu;
  - transnacionāli saraksti vienotam ES vēlēšanu apgabalam: katram vēlētajam būtu divas balsis – viena EP deputātu ievēlēšanai valsts vēlēšanu apgabalos un otra ievēlēšanai vienotā ES vēlēšanu apgabalā, kurā ir 28 papildu vietas;
  - pēc rāvējslēdzēja principa veidoti saraksti, kuru mērķis ir novērst dzimumu nelīdztiesību;
  - vadošo kandidātu (*Spitzenkandidaten*) sistēma: pilsoņi varētu balsot par Komisijas priekšsēdētāju kā "galveno kandidātu", izmantojot vienoto ES sarakstu;
  - saskaņošanas pasākumi: 9. maijs kā kopīga Eiropas vēlēšanu diena; vēlēšanu kampaņu vai sarakstu ierosināšanas termiņi; balsošana pa pastu, balsošanas vecums, vecums saistībā ar tiesībām kandidēt vēlēšanās;
  - minimālā vēlēšanu procentuālā barjera 3,5 % attiecībā uz valsts vēlēšanu apgabaliem, kuros ir vairāk nekā 60 vietas; un
  - jaunas Eiropas vēlēšanu iestādes izveide ar mērķi pārraudzīt procesu un nodrošināt jauno noteikumu ievērošanu. Papildus tam, kādi precīzi būtu tās uzdevumi un darbības joma, jautājumi varētu būt arī par tās pārvaldību, finansēšanu vai personāla komplektēšanu.

4. Diskusijas Vispārējo lietu darba grupā (*GAG*) sākās Francijas prezidentūras laikā un turpinājās Čehijas prezidentūras laikā. Šajās sākotnējās tehniskajās diskusijās iezīmējās konkrēti problēmjaudājumi saistībā ar transnacionāliem sarakstiem, pasākumiem, kuru mērķis ir saskaņot procesus visā ES (piemēram, balsošana pa pastu, balsošanas vecums, kopīga balsošanas diena), un saistībā ar jaunas vēlēšanu iestādes izveidi. Vairums delegāciju lūdza padomu Padomes Juridiskajam dienestam, proti, izskaidrot jaunā vēlēšanu likuma priekšlikuma pamatā esošā tiesību akta būtību, tā atbilstību subsidiaritātes principam un dažu priekšlikumā paredzēto jauninājumu saderību ar Līgumiem. Delegāciju rakstiskie komentāri ir apkopoti dokumentā 11768/1/22 REV 1.
5. Ņemot vērā minēto, prezidentvalsts uzskata, ka turpmākajam darbam varētu nākt par labu politiskas norādes, un tādēļ tā ir paredzējusi rīkot politikas debates Vispārējo lietu padomes 18. oktobra sanāksmē. Lai ministru debates strukturētu, prezidentvalsts ir sagatavojusi jautājumus, kas izklāstīti šīs piezīmes pielikumā.
-

POLITIKAS DEBATĒM PAREDZĒTIE PREZIDENTVALSTS JAUTĀJUMI

1. Ņemot vērā attiecīgā dosjē sarežģītību, grūto pieņemšanas procesu, kā arī to, ka EP ļoti vēlas izmaiņas ieviest laikus līdz gaidāmajām EP vēlēšanām 2024. gada maijā, prezidentvalsts uzskata, ka šajā posmā ir lietderīgi rīkot politisku diskusiju par dažām priekšlikuma galvenajām iezīmēm.
2. Vispārējo lietu padomes 18. oktobra sanāksmē ministri tiek aicināti galvenokārt pievērsties šādiem jautājumiem:
  - a) Kuras no ierosinātajām izmaiņām dalībvalstis vēlētos redzēt atspoguļotas vēlēšanu likumā attiecībā uz turpmākām EP vēlēšanām salīdzinājumā ar pašreizējo tiesisko regulējumu?
  - b) Kurus priekšlikuma elementus dalībvalstis uzskata par tādiem, kas, ņemot vērā to attiecīgās valsts sistēmas, kā arī subsidiaritātes un proporcionalitātes principus, varētu sagādāt lielākas grūtības?
  - c) Viena no EP priekšlikuma galvenajām iezīmēm ir nodrošināt transnacionālu kandidātu sarakstu izveidi nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2024. gada maijā. Kāds ir Jūsu viedoklis par transnacionālu sarakstu izveides vispārējo koncepciju, vadošo kandidātu (*Spitzenkandidaten*) sistēmu un līdzsvarotas dalībvalstu pārstāvības nodrošināšanu vietu sadalījumā?